

Directie

Bestuursadvisering & Bestuurlijke Besluitvorming

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Nadere toelichting aanpak bestrijding
energiearmoede

datum
bijlage(n) -

1. Inleiding

In het forum van 18 oktober jl. is de Aanpak bestrijding energiearmoede besproken (RIB 22 074). Naar aanleiding van de discussie in de raad heeft het college toegezegd om de uitvoering van twee maatregelen uit de aanpak uit te stellen tot na de begrotingsraad. Het betreft de witgoedregeling en de voorzetramen. De andere maatregelen uit de aanpak worden inmiddels uitgevoerd. Met deze informatiebrief geven we een nadere toelichting op deze beide maatregelen en op het maatregelenpakket in zijn geheel. Tevens nodigen we de raad uit alternatieve voorstellen te doen die de aanpak bestrijding energiearmoede versterken.

2. Nadere toelichting aanpak bestrijding energiearmoede

2a. Uitgangspunten

Met het maatregelenpakket Aanpak bestrijding energiearmoede geven we uitvoering aan de '*Specifieke Uitkering (SPUK) verlagen energierekening*', waarvoor het rijk € 300 miljoen heeft verdeeld over de gemeenten. Rijswijk heeft hiervan circa € 1 miljoen toebedeeld gekregen. Gemeenten krijgen de vrijheid om de middelen te besteden, maar er zijn wel kaders:

- **Korte termijn:** Gemeenten hebben tot en met 31 december 2023 de tijd om de middelen uit te geven (niet uitgegeven middelen vallen in principe terug aan het rijk).
- **Energiebesparende maatregelen:** de regeling is gericht op verlagen van de energierekening; niet voor een tegemoetkoming in de energielasten – daarvoor biedt het rijk de energietoeslag;
- **Doelgroep:** De regeling is voor mensen met een laag inkomen en hoge energiekosten en/of wonend in een huis van lagere energetische kwaliteit;
- **Voor huur- en koopwoningen:** Ongeveer 75% van de doelgroep woont in een corporatiewoning, circa 12% in koopwoningen en circa 13% huurt van een particuliere verhuurder. De aanpak richt zich derhalve zowel op huur- als koopwoningen;

Bovenstaande kaders geven richting aan het maatregelenpakket waarvoor we hebben gekozen:

- Onze ambitie is om nog voor komende winter de energierekening van de doelgroep te verlagen;
- De middelen moeten worden besteed aan energiebesparende maatregelen. Dit moet toetsbaar zijn. Vanwege uitvoerbaarheid kiezen we daarbij eerder voor maatregelen in natura of met een gekoppeld bestedingsdoel (zoals de witgoedregeling) dan voor een financiële bijdrage met controle achteraf.

- We richten ons primair op de mensen met een laag inkomen tot 130% van het sociaal minimum¹, niet op andere doelgroepen die ook gevolgen ondervinden van hoge energieprijzen. We onderzoeken nog wel of de doelgroep uitgebreid kan worden met huishoudens met een inkomen tot 150%. Deze groep kan eventueel later worden toegevoegd. Iedereen die de energietoeslag ontvangt schrijven we persoonlijk aan. Hier zitten ook de mensen tussen met een kleine beurs (tot 130% van het sociaal minimum) maar zonder uitkering, zoals gepensioneerden zonder aanvullend pensioen. De aanpak wordt breed gecommuniceerd, zodat ook huishoudens die de energietoeslag niet hebben aangevraagd maar wel behoren tot de doelgroep toch kunnen worden bereikt;
- We voeren maatregelen uit samen met de corporaties, voor kleine aanpassingen aan huur- en koopwoningen met effect op de korte termijn. De corporaties dragen financieel bij aan onder andere de inzet van de energiecoaches. De corporaties blijven verantwoordelijk voor structurele woningverbetering (met effecten op de langere termijn);
- We kiezen voor maatregelen waar in andere gemeenten goede ervaring mee is opgedaan, maatregelen die werken. Alle gemeenten geven op dit moment hun aanpak vorm en via platforms worden praktijkervaringen uitgewisseld en kennis gedeeld. Meer informatie over de plannen van andere gemeenten kunt u terugvinden via deze link: [Aanpak energiearmoede | Home | Volkshuisvesting Nederland](#)

Binnen deze kaders hebben we maatregelen genomen die deze winter nog tot een besparing van de energierekening van huishoudens binnen de doelgroep leiden. We lichten twee maatregelen nader toe; te weten de witgoedregeling en de voorzetramen.

2b. Witgoedregeling

Een oudere wasmachine of koel/vrieskast kan een groot aandeel nemen in het energieverbruik. De witgoedregeling speelt hier op in. De witgoedregeling stelt de doelgroep in de staat om een wasmachine of koelkast met een hoge energielast om te ruilen voor een energiezuiniger apparaat. Binnen onze begroting kunnen 650 huishoudens hier gebruik van maken. Een energiezuinigere wasmachine of koelkast draagt direct bij aan het verlagen van de energierekening.

De witgoedregeling wordt inmiddels uitgerold in verschillende gemeenten, onder andere Amsterdam, Heemstede en de Oude IJsselstreek. Ook Zoetermeer heeft aangegeven een deel van de SPUK-gelden hiervoor in te zetten. Bij een aantal gemeenten zoals Groningen is de witgoedregeling al onderdeel van de bijzondere bijstand. De regeling is gebaseerd op het systeem van de energie bespaarcadeaubonnen. Er zijn inmiddels meer 100.000 bonnen verzilverd in verschillende gemeenten.

De uitvoering kan starten vanaf eind november. Er zijn afspraken gemaakt met het Regionaal energieloket wat betreft organisatie en uitvoering. Deze partij heeft ruime ervaring om dergelijke regelingen snel en soepel ten uitvoer te brengen. Om er voor te zorgen dat de regeling terecht komt bij de mensen die dit het hardste nodig hebben wordt de inschrijving gesplitst in twee rondes:

- Eerst krijgen mensen met een langdurige uitkering de mogelijkheid zich aan te melden. We verwachten dat deze doelgroep de regeling het hardste nodig. Waar nodig worden deze deelnemers geholpen bij hun aanvraag via bestaande contactmomenten. Na aanmelding ontvangen deelnemers via het regionaal energieloket een cadeaubon van €600, die alleen gebruikt kan worden voor dit doel en kan worden ingeleverd bij aangesloten witgoedleveranciers. Bij levering van het nieuwe apparaat moet de oude wasmachine of koelkast worden meegegeven. Hier zien de leveranciers op toe;
- Een paar weken later krijgen de overige inwoners uit de doelgroep een bericht dat zij zich kunnen aanmelden. Inwoners worden persoonlijk aangeschreven (de groep tot 130% sociaal minimum is in beeld vanwege de energietoeslag).

2c. Voorzetraam / voorzetfolie

De tweede maatregel waar vragen over waren was het voorzetraam. In praktijk betreft het hier een voorzetfolie die op maat gesneden kan worden en tijdelijk als dubbelglas fungeert. Het biedt een oplossing voor het warmteverlies (-35%) bij enkel glas.

¹ Mensen die minder verdienen dan 130% van het sociale minimum komen in aanmerking. Voor een alleenstaande (ouder) is dit bij een inkomen lager dan €1419,23 netto per maand; voor gehuwden €2027,46. De hoogte van het sociale minimum hangt af van de leeftijd. Voor jongeren is het sociaal minimum lager, voor gepensioneerden hoger. Gepensioneerden komen dus eerder in aanmerking voor de energietoeslag en de aanpak bestrijding energiearmoede.

De folie is goedkoop (€10-€20), vrij eenvoudig zelf te plaatsten en draagt significant bij het terugdringen van de energielasten van bewoners. De energiecoaches hebben inmiddels ook de folie in het bespaarpakket opgenomen. Daarnaast is het de bedoeling om de folie ook op andere plaatsen (balies van de gemeente, corporaties, eventueel welzijnsaccomodaties) neer te leggen zodat alle inwoners met enkel glas deze gratis kunnen ophalen. In het plan van aanpak wordt de term voorzestraam gebruikt, waardoor mogelijk de indruk is ontstaan dat de gemeente hiermee een grote investering doet aan verduurzamen van corporatiebezit. Dit is dus niet het geval.

Wij zijn begonnen met de inzet van de energiecoaches die in geselecteerde straten huis aan huis aanbellen om te vragen of zij energiebesparende maatregelen mogen komen aanbrengen. Wij merken dat hier enthousiast op wordt gereageerd. We willen dit deel van de aanpak dan ook uitbreiden en een deel van het nog vrije budget nu al hiervoor inzetten, zodat meer huizen direct kunnen worden benaderd. Daarnaast werken we aan het opleiden van energiecoaches die vanaf volgend jaar structureel en breder inzetbaar zijn bij de energietransitie.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

We verwachten dat met deze raadsinformatiebrief onduidelijkheden en zorgen over de maatregelen zijn weggenomen. En dat de witgoedregeling en de voorzetfolie ook in het oordeel van uw raad onderdeel blijven uitmaken van het maatregelenpakket. Wij denken dat we met de voorgestelde maatregelen een goede aanpak hebben om de energielasten van onze bewoners binnen de doelgroep direct te verlagen. Wij staan echter open voor suggesties vanuit de raad die deze winter minstens zo effectief zijn, gemakkelijk zijn uit te voeren en passen binnen het kader en het budget. Alternatieve maatregelen ter versterking van onze aanpak kunnen via moties in de begrotingsraad worden ingediend.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester (wnd),

P.M. Schuit

mr.drs. G.A.A. Verkerk

Bijlage(n):
Geen